

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 16
w Sosnowcu
2019 - 2020 r.

*Nauczyciel to ktoś, kto widzi w każdym dziecku wyjątkową osobę
i zachęca je do rozwijania jego indywidualnych talentów oraz mocnych stron.*

Barbara Cage

WPROWADZENIE

WYCHOWANIE

Proces wspomaganie dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzy i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Realizacja *Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego* zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokokorozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie. Przygotowują uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu oraz prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania nt. oczekiwań rodziców związanych z realizacją programu wychowawczo-profilaktycznego
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania

Obowiązujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2019r. poz. 1148).
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. 2016 poz. 1943 ze zm.).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. 2018 r. poz. 967 ze zm.)

4. Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z 2014 r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz. 895).
5. Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356) .
6. Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz.639) .
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015r. poz 1249 ze zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U z 2017r. poz.1591 ze zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. 2017 poz.1646 ze zm.)
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. pozz.852).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 22 stycznia 2018r zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2018 poz. 214)
12. Rozporządzenie z dn. 16 sierpnia 2018 w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U z 2018r poz.1675)
13. Uchwała Nr 32/II/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dn. 30 listopada 2018r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Główne cele wychowania i profilaktyki:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
3. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

4. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu oraz prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.
5. Kształtowanie prawidłowej postawy wobec zagrożeń związanych z uzależnieniem od narkotyków, dopalaczy i środków psychoaktywnych.

Sylwetka absolwenta szkoły

1. Jest tolerancyjny wobec wszystkich uczniów i wrażliwy na krzywdy rówieśników.
2. Cechuje go otwartość na potrzeby innego człowieka, życzliwość.
3. Jest obowiązkowy i samodzielny.
4. Wykazuje się punktualnością, sumiennością.
5. Jest asertywny, towarzyski.
6. Jest odczytany, zna historię i tradycję Polski.
7. Zna swoje mocne i słabe strony.
8. Cechuje go uczciwość oraz mądrość.
9. Ambitnie podchodzi do wytyczonych celów.
10. Dostrzega korzyści z nauki i wiąże z nią lepszą przyszłość.
11. Zna zasady dobrego wychowania, szanuje nauczycieli, rodziców i kolegów.
12. Dobrze reprezentuje i lubi swoją szkołę.
13. Dbą o zdrowie, zna zasady zdrowego żywienia, jest aktywny fizycznie.
14. Zna zagrożenia związane z uzależnieniem od narkotyków, dopalaczy, środków psychoaktywnych.

Absolwent naszej szkoły umie:

1. Pomagać innym.
2. Kulturalnie dyskutować.
3. Odróżniać dobro od zła.
4. Pracować w grupie.
5. Odpowiednio się zachować w każdej sytuacji.

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO UCZESTNICZY PROGRAMU SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Praw i Obowiązków Ucznia;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;

- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień od narkotyków, dopalaczy i środków psychoaktywnych oraz innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Diagnoza potrzeb, w tym analiza zasobów szkoły oraz występujących zagrożeń.

Czynniki ryzyka – cechy, sytuacje, warunki, które sprzyjają powstawaniu zachowań ryzykownych.

Czynniki chroniące – cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność na działania czynników ryzyka.

Czynniki chroniące:

- rozwijanie zdolności i zainteresowań
- rozwijanie zainteresowań proekologicznych
- wspólne organizowanie imprez klasowych
- wdrażanie do postaw patriotycznych
- wdrażanie do bezpiecznych zachowań w każdej sytuacji
- zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy
- zapoznanie z symbolami narodowymi
- wdrażanie do współpracy jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym
- organizowanie pomocy koleżeńskiej
- przestrzeganie zasad BHP
- propagowanie zdrowego stylu życia
- tworzenia reguł klasowego współżycia
- wdrażanie do współpracy
- omówienie z uczniami praw i obowiązków uczniów
- kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznanym

- realizacja profilaktyki zdrowotnej uzębienia
- symbole narodowe
- wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną
- rozwijanie postaw twórczych
- troska o dobre wyniki w nauce
- ukazywanie szkodliwości używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka
- uświadamianie zagrożeń wynikających z zażywania środków uzależniających
- wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia sytuacjach konfliktowych
- nauka kulturalnego zachowania się w różnych miejscach i sytuacjach
- wzmacnianie więzi emocjonalnej w klasie przez wspólne rozmowy, wycieczki, imprezy
- integrowanie społeczności klasowej
- przyjaźń w klasie
- uczniowie nie są wobec siebie agresywni
- kształtowanie właściwych postaw patriotycznych
- wpajanie szacunku do cudzej i prywatnej własności.

Czynniki ryzyka:

- Zagrożenie ze strony mediów, skutków uzależnień (media);
- Dziecko pozbawione kontroli rodzicielskiej w środowisku rodzinnym stopniowo zatracą odpowiednią postawę w stosunku do Internetu, gier komputerowych i odpowiedniego żywienia;
- Zachowanie w sytuacjach konfliktowych;
- Uczniowie ciągle reagują impulsywnie, nie potrafią odpuścić;
- Brak chęci do czytania;
- Słaba aktywność uczniów na lekcjach (obawa przed wyśmianiem przez niektórych uczniów).

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty oddziaływań	Realizatorzy	Do kogo skierowane	Termin
1. Zapoznanie z symbolami narodowymi.	Pogadanki, wycieczki, udział w uroczystościach	Uczeń kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej,	Wychowawcy, nauczyciele	Uczniowie	Cały rok

<p>2. Poznawanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich.</p> <p>3. Poznawanie swojej miejscowości.</p> <p>4. Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla historii i tradycji, symbolów narodowych.</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywateli zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.</p> <p>6. Zapoznanie z historią, tradycjami symboli narodowych, sylwetkami sławnych Polaków</p>	<p>szkolnych o wymowie patriotycznej (Święto Niepodległości, 3 Maja), filmy, audycje telewizyjne, konkursy, wystawki gazetki, wycieczki do miejsc Pamięci Narodowej.</p>	<p>przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej. Wie, jak stać się dobrym obywatelem swego kraju i chce nim zostać.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, nauczyciel historii, j. polskiego</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, nauczyciel historii, j. polskiego</p> <p>Wychowawcy, nauczyciel historii, j. polskiego</p>		
<p>1. Wdrażanie do podejmowania zadań i odpowiedzialności za ich realizację (trójki klasowe).</p> <p>2. Wspólne</p>	<p>Wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych,</p>	<p>Dziecko ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Uczniowie</p>	<p>Cały rok</p>

<p>organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć, dekoracji klasy itp.</p> <p>3. Samopomoc koleżeńska, opieka nad klasopracownikami.</p> <p>4. Wdrażanie do zdrowego stylu życia.</p> <p>5. Kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznanym.</p> <p>6. Stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole.</p> <p>7. Pogłębienie znajomości i rozumienia zasad zawartych w Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka.</p> <p>8. Zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania demokratycznego państwa.</p>	<p>pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym. Pogadanki z higienistką, realizacja programów zdrowotnych. Praca w samorządzie klasowym i szkolnym, opieka nad pracownią, terenem szkolnym, organizowanie imprez klasowych i szkolnych.</p> <p>Praca w grupach, dyskusja, debata.</p>	<p>samorządności. Zwraca się o pomoc do dorosłych w sytuacjach trudnych. Uczeń przyswaja postawy społeczne, uczy się demokracji i samorządności.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy, higienistka, rodzice</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, rodzice</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie SU</p> <p>Nauczyciele j. polskiego, historii wychowawcy, pedagog, rodzice</p> <p>Nauczyciele j. polskiego, historii wychowawcy, pedagog, rodzice, opiekunowie SU</p>		
---	--	--	---	--	--

<p>9. Uczenie zasad demokracji poprzez stosowanie metod aktywnego nauczania.</p> <p>10. Wykorzystywanie wyborów samorządowych i parlamentarnych do zapoznawania się z zasadami demokracji i uczenia się kultury politycznej.</p>			<p>Nauczyciele j. polskiego, historii wychowawcy, pedagog, rodzice, opiekunowie SU</p> <p>Nauczyciele j. polskiego, historii wychowawcy, pedagog, rodzice, opiekunowie SU</p>		
<p>1. Omówienie z uczniami praw i obowiązków dziecka w rodzinie.</p> <p>2. Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną.</p> <p>3. Przekazywanie systemów wartości związanych z rodziną.</p> <p>4. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią.</p> <p>5. Zapoznanie z podstawowymi</p>	<p>Pogadanki, organizowanie Dnia Dziecka, Matki, Ojca, Babci, Dziadka, Dni Rodziny, dofinansowanie obiadów, pomoc dzieciom z rodzin ubogich, patologicznych. Współpraca z instytucjami wspomagającymi.</p>	<p>Uczeń rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka. Uczeń zna numery telefonów instytucji, wie, gdzie należy szuka pomocy w sytuacjach, gdy zagrożone jest jego zdrowie, życie oraz jego bliskich, znajomych. Rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenie.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice,</p>	<p>Uczniowie, rodzice</p>	<p>Cały rok</p>

<p>prawami ucznia, dziecka, człowieka. Przekazanie informacji o tym, gdzie należy szukać pomocy np. w sytuacjach naruszania nietykalności, przemocy itp.</p> <p>6. Wdrażanie do współpracy, jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym.</p>			<p>pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>		
---	--	--	--	--	--

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i rówieśniczej.

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty oddziaływań	Realizatorzy	Do kogo skierowane	Termin
<p>1. Dokładne rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem mogących się pojawić w przyszłości problemów natury społeczno - emocjonalnej (choroby, sytuacja materialna, patologie, przemoc w rodzinie, i inne).</p> <p>2. Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia</p>	<p>Ankieta, wywiad, zabawy socjoterapeutyczne, zajęcia grupy socjoterapeutycznej psychodramy, rozmowy, pogadanki, filmy (uczenie tolerancji i akceptacji, umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych). Andrzejki, wigilia klasowa, wycieczki, zabawy klasowe.</p>	<p>Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej. Uczeń staje się wrażliwy na potrzeby innych, zna podstawowe zasady tolerancji. Postępuje zgodnie z zasadami Dekalogu.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog,</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog,</p>	<p>Uczniowie</p>	<p>Cały rok</p>

<p>problemów natury społeczno – moralnej. Zapobieganie dyskryminacji ze względu na sytuację społeczną lub ekonomiczną.</p> <p>3. Integrowanie społeczności klasowej Realizacja treści etyczno – moralnych zawartych w programach nauczania.</p> <p>4. Tworzenie reguł współżycia klasowego.</p> <p>5. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu.</p> <p>6. Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich.</p> <p>7. Wpajanie szacunku dla cudzej i prywatnej własności, eliminowanie kradzieży i niszczenia mienia.</p> <p>8. Stała kontrola</p>	<p>Uroczystości szkolne, realizacja treści zawartych w programach nauczania, katechezy, spotkania z pedagogiem, policjantem.</p>		<p>Wychowawcy, nauczyciele,</p> <p>Wychowawcy,</p> <p>Wychowawcy, pedagog,</p> <p>Wychowawcy, pedagog,</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog,</p> <p>Wychowawcy, rodzice,</p>		
--	--	--	--	--	--

seniorów oraz wrażliwości na krzywdę, biedę i potrzeby innych; chęć niesienia pomocy innym - wolontariat	Wsparcie rzeczowe dla sosnowieckiego schroniska dla zwierząt Współpraca z Zespołem Opiekuńczo – Wychowawczym nr1 w Sosnowcu	niesienie pomocy słabszym i pokrzywdzonym, są przygotowani do podejmowania pracy wolontariusza	p. J. Pietranek – Jedliczka wychowawcy, nauczyciele, pedagog		
--	--	--	--	--	--

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia. Profilaktyka uzależnień.

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty oddziaływań	Realizatorzy	Do kogo skierowane	Termin
1.Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej. 2.Realizacja profilaktyki zdrowego uzębienia. 3.Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy. 4. Udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej. 5.Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy.	Pogadanki, rozmowy, spotkania z pielęgniarką, fluoryzacja, konkursy. Przeszkolenie uczniów w ramach programu WOŚP.	Uczeń rozumie potrzebę dbałości o higienę osobistą.	Wychowawcy, nauczyciele, higienistka, rodzice Wychowawcy, higienistka, Nauczyciele wszystkich przedmiotów Nauczyciele organizujący konkursy Nauczyciel Przeszkolony	Uczniowie, rodzice	Cały rok

<p>1. Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły, na wycieczkach.</p> <p>2. Uczucie prawidłowych zachowań w razie np. pożaru, wypadku, kradzieży.</p> <p>3. Wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej.</p> <p>4. Zapoznanie dzieci z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu.</p>	<p>Pogadanki, spotkania z policjantem, filmy, pokaz, konkursy plastyczne, układanie harmonogramu dnia (sen, nauka, wypoczynek), próbny alarm. Zapoznanie z nowym regulaminem organizowania wycieczek szkolnych.</p>	<p>Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, stara się je przestrzegać. Uczeń wie jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, zna telefony alarmowe.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, dyrektor</p>	<p>Uczniowie, rodzice</p>	<p>Cały rok</p>
<p>1. Zapoznanie z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby.</p> <p>2. Przedstawienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu nie-</p>	<p>Spotkania z pielęgniarką, intendentką, filmy, realizacja programu profilaktyki uzależnień, zajęcia grupy socjoterapeutycznej, realizacja programu profilaktycznego</p>	<p>Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną. Stara się poprawnie wartościować i wybierać programy</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, intendentka, higienistka, Wychowawcy, nauczyciele,</p>	<p>Uczniowie, rodzice</p>	<p>Cały rok</p>

<p>których pokarmów na zdrowie człowieka.</p> <p>3. Ukazywanie szkodliwości związanych z uzależnieniem od tzw. używek, w tym narkotyków, dopalaczy oraz środków psychoaktywnych dla rozwoju psychofizycznego człowieka. Uświadomienie zagrożeń wynikających z zażywania środków uzależniających. Wpajanie właściwych postaw wobec uzależnień.</p> <p>4. Prowadzenie profilaktyki uniwersalnej w zakresie zachowań ryzykownych.</p> <p>5. Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych.</p>	<p>przeciwdziałającego otyłości u dzieci „Program Profilaktyki i Rozwoju Chorób Cywilizacyjnych”, realizacja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Dobrze jemy ze szkołą na widelcu”, realizacja programu „Trzymaj Formę”, „Szlanka mleka”, „Owoce i warzywa”, „Spójrz inaczej”, „Smak Życia” czyli debata o dopalaczach, pogadanki, prelekcje, prezentacje, spotkania ze specjalistami, ankieta dot. uzależnień</p>	<p>oraz kontrolować czas korzystania z nich.</p> <p>Uczeń zna skutki uzależnienia od narkotyków, dopalaczy, środków psychoaktywnych.</p>	<p>higienistka,</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, higienistka, pedagodzy</p> <p>Pedagodzy, nauczyciele, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog</p>	<p>Uczniowie, rodzice</p> <p>Nauczyciele, uczniowie, rodzice</p> <p>Uczniowie, rodzice kl. VI-VIII</p>	
<p>1. Nauka zabaw ruchowych, gier, zabaw</p>	<p>Wycieczki piesze, turnieje sportowe, festyn</p>	<p>Uczeń docenia znaczenie aktywności</p>	<p>Nauczyciele w-f,</p>	<p>uczniowie</p>	<p>Cały rok</p>

terenowych i częste ich stosowanie.	z okazji Dnia Dziecka, dzień Sportu,	ruchowej.			
1. Kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody. 2. Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. \ 3. Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy. 4. Rozwijanie zainteresowań edukacją proekologiczną.	Wycieczki po okolicy, do parku, lasu, udział w akcjach: Dzień Ziemi, Pierwszy Dzień Wiosny, selektywna zbiórka surowców wtórnych zajęcia, konkursy ekologiczne.	Uczeń poznaje współzależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym.	Wychowawcy klas I-III, nauczyciele biologii, geografii, pozostali nauczyciele Wychowawcy klas I-III, nauczyciele biologii, geografii, pozostali nauczyciele Wychowawcy klas I-III, nauczyciele klas starszych Wychowawcy klas I-III, nauczyciele biologii, geografii,	Uczniowie rodzice	Cały rok

Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu oraz prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

Zadania	Sposoby realizacji	Efekty oddziaływań	Realizatorzy	Do kogo skierowane	Termin
1. Propagowanie wiedzy o specyficznych trudnościach dzieci w nauce.	Rozwijanie działań ukierunkowanych na rozwój dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i	Wzrost wiedzy nauczycieli na temat pracy z dzieckiem mającym kłopoty z nauką.	Wychowawcy logopeda, pedagog, nauczyciele specjaliści	Rodzice Uczniowie	Cały rok

<p>2. Wykorzystywanie w pracy nauczycieli badań z zakresu neurobiologii i neurodydaktyki.</p> <p>3. Likwidowanie deficytów rozwojowych, dysfunkcji i zaburzeń. Troska o dobre wyniki w nauce. Otoczenie opieką wychowawczą i pedagogiczną uczniów niepromowanych.</p> <p>4. Wzmacnianie pozytywnej motywacji dziecka do nauki i poczucia własnej wartości.</p> <p>5. Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów, rozbudzanie postaw twórczych. Promowanie czytelnictwa.</p> <p>6. Stosowanie różnorodnych form</p>	<p>możliwościami.</p> <p>Indywidualne podejście do ucznia</p> <p>Wyrównywanie szans edukacyjnych na lekcjach i zajęciach dodatkowych:</p> <p>dydaktyczno-wychowawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych, logopedycznych.</p> <p>Realizacja programu „OrtoGraffiti z Bratkiem”.</p> <p>Wykorzystywanie pomocy dydaktycznych dostosowanych do dysfunkcji uczniów.</p> <p>Kółka przedmiotowe i koła zainteresowań wg rozpoznanych przez nauczycieli oraz konsultowanych wśród rodziców i uczniów potrzeb, udział w konkursach.</p>	<p>Uczeń jest bardziej świadomy swojego potencjału intelektualnego, osiąga lepsze wyniki w nauce i sukcesy na miarę swoich możliwości.</p> <p>Uczeń zna swoje mocne i słabe strony, a poczucie własnej wartości.</p> <p>Sprawdza swoje wiadomości i umiejętności i porównuje je z uczniami z innych szkół.</p> <p>Uczniowie znają się wzajemnie, tworzą miłą</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>logopeda, pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog,</p>	<p>Nauczyciele</p>	
--	---	--	---	--------------------	--

<p>diagnozowania możliwości edukacyjnych uczniów, w celu efektywnego wykorzystywania ich w procesie dydaktyczno-wychowawczym</p> <p>7. Kształcenie umiejętności radzenia sobie z niepowodzeniami szkolnymi.</p> <p>8. Rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości; kompetencji matematycznych i cyfrowych.</p>	<p>Pogadanki na zajęciach, zabawy dydaktyczne, lekcje biblioteczne, konkursy</p> <p>Wykorzystywanie w pracy z uczniem różnorodnych metod i form pracy z uwzględnieniem metody projektu</p> <p>Zajęcia lekcyjne, wyrównawcze, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów</p>	<p>atmosferę, uczestniczą w zajęciach wyrównawczych.</p>	<p>świetlica</p>		
<p>1. Planowanie własnej przyszłości zawodowej. Orientacja zawodowa.</p>	<p>Pogadanki, dyskusje, spotkania z ciekawymi ludźmi, wizyty w zakładach pracy, zajęcia z doradztwa zawodowego, opracowanie Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego</p>	<p>Uczeń poznaje charakter różnych zawodów, jest świadomy swoich mocnych i słabych stron, podejmuje trafne decyzje dotyczące ścieżki dalszego kształcenia</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy, bibliotekarz</p>	<p>Uczniowie, rodzice, nauczyciele</p>	<p>Wrzesień Cały rok</p>

EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety. Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w klasach;
- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań;
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca osiągnięć dydaktyczno- wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy oraz kwestionariusz ankiety pozwalający stworzyć **sylwetkę absolwenta** naszej szkoły;
- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów;
- Obserwacje;
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- Ankieta skierowana do uczniów, nauczycieli i rodziców w celu zweryfikowania wiedzy dotyczącej uzależnienia od narkotyków, dopalaczy i środków psychoaktywnych.

**Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej Nr 16 w Sosnowcu
Uchwała Rady Rodziców
z dnia 9 września 2019 r.**